

GORICA

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglaš se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 14 vin., 2-krat po 12 vin., 3-krat po 10 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. L. Lukežič).

Navodila gg. županom.

Nasledki suše so na mnogih krajih že sedaj dovolj občutni, a še huje bodo takrat, kadar zmanjka popolnoma še to malo krme, kar se je je pridobilo. Cena živini pada od dne do dne, temu nasproti pa se dviga cena za krmo. S tem je prizadet naš glavni panoga našega kmetijstva, ampak eksistenca vsega našega prebivalstva po prizadetih krajih je v zelo nevarnem položaju, ker mnogim ne bo mogoče si iz lastnih sredstev priiskrbiti potrebne krme za prehranitev živine skozi zimo.

Zato so poslanci Slov. kluba že storili vse potrebne korake v dosego zdajne državne podpore po suši in drugih nimah prizadetim. Vlada je obljubila nakupiti posebno množino krme, katero nameni razdeliti po znižani ceni in proti poznejšemu plačilu lastnikom živine.

Sodelovanje gg. županov je pri tej akciji na celi črti nujno potrebno. In sicer naj bo to le:

1. Naj oglašijo pri c. kr. okrajnih glavarstvih vsako povzročeno škodo kolikor mogoče natančno; obenem naj zahtevajo, da se odredi, kar možno v kratkem času, komisija za cenitev škode.

V slučaju, da c. kr. okrajno glavarstvo ti zahtevi iz kateregakoli razloga ne ugodí, tedaj naj skličejo v občini za te slučaje imenovane cenilce, in naj cenijo vso škodo po tozadevnih predpisih. Pravilno izpolnjene tozadevne zapisnike naj vpošljejo nemudoma gorej imenovanim oblastim s poročilom, da jih vzame na znanje, jih vpošlje višjim oblastim s priporočilom za podporo, ali da eventualno odstrani kake obstoječe nedostatke.

2. Naj g. župani poskrbe, da se posestniki in drugi oglašijo pri njih, in natančno navedejo koliko krme bodo potrebovali skozi zimo za prehranitev živine.

Samo ob sebi je razumljivo, da se mora zemljiški davek po razmerju škode odpisati; kar je od prave ctenitve odvisno

LISTEK.

Iz življenja graščakov.

Zgodovinska epizoda. — Štefan Levkos.

(Dalje.)

Čez teden dni se je zopet oglašil. Ana je ostala pri svojih besedah; niti iz svoje sobe ni hotela, da bi jo Erazem vsaj videl in se prepričal na lastne oči v istinitosti njenega sklepa. Grof je divjal in razsajal po gradu.

Erazem je sedel dolgo časa sam v obednici in mislil čudne misli; ko je vstopil razjarjeni grof, ga je Erazem nekoliko od strani pogledal in ga vprašal:

„Gospod grof, ste že slišali, kako si poiščejo uskoki svoje neveste?“

Grof ga je začuden in radovedno pogledal; par hipov ga je motril z očmi in se potem zakrohotal na vse grlo:

„Bravo, Erazem, to je viteško!“

„Vi mi toraj ne stavite nikakih ovir, če jo hočem odpeljati s silo?“

„Jaz nikakih! — Ampak kar tako javno tudi ne smete radi škandala. Navadno zabaja proti večeru s staro postrežnico na pokopališče, — tam jo najlažje primete in odpelje. Ko bo videla, da vsa njena trma nič ne pomaga, se že spremeni in potolaži! Ponižna bo kakor golobica!“

in tudi postavno utemeljeno. Tudi to zahtevo naj torej župani stavijo v svojih poročilih na politične oblasti.

Politični pregled.

Državni zbor.

Ministerstvo je bilo v nevarnosti, da pade. A sredi pret. tedna so se poravnala nasprotstva. V nevarnosti je bil nemški minister. V seji dne 8. t. m. je finančni minister predložil zvišanje plač državnim uslužbencem. To povišanje bo na leto znašalo 18 milijonov. Nadalje je minister predložil tudi znižanje hišnega davka. Znižanje bi znašalo osem in pol milijona. — V isti seji so socialisti nujno predlagali splošno in enako volilno pravico za deželne zbornice. Predlog je bil za sedaj odklonjen.

Zbornica je 10. t. m. odobrila zakonska načrta o vojaških novincih in podporah družinam rezervistov. Ta dva načrta postaneta zakon s 1. avgustom. Odobrile so se 14. t. m. tudi olajšave glede 3 tedenskega dopusta pri vojaki ob času žetve in pa olajšave, da odpadeti zadnji dve orožni vaji pri domobrancih. V isti seji je železničarski minister izjavil, da je za železničarje določenih 8 milijonov 300 tisoč kron. Trg. minister poroča, da je za poštne uslužbenca določenih 4 milijone; poštarji nobe en milijon. Poljedelski minister naznaja, da se zvišajo plače gozdarjem.

Dne 15. t. m. je drž. zbor rešil postavo o melioracijah. Zadnja seja je bila v petek.

Nemški minister-krajan demisioniral.

Nemški minister-krajan Prade je vsled napadov na nedeljskih nemških protestnih zborovanjih na Češkem demisioniral. Naslednik Pradeja bo imenovan šele jeseni. V kombinaciji sta Pacher in Pergelt.

Zveza kmečkih poslancev je imela 9. t. m. sejo, v kateri je po kratki razpravi soglasno sklenila naslednji dve resoluciji: 1. Z ozirom na nejasne besede ministra Bienenrtha izjavlja

„Velja toraj, gospod grof! — Vi ne boste o vsej stvari nič vedeli in tudi kasneje ne zveste, dokler ne bo čas zato!“

„Dokler se hudobna kavka ne spremeni v golobičico. — Ji že jaz pokažem, kaj se pravi ubogati očeta in spoštovati vsako njegovo željo! Tako jo najlepše naučimo pokorščine! Staro postrežnico, ki bo z njo, pa kar s seboj vzemite!“

„Srčna hvala, gospod grof, — ampak tisto bi vam rajše pustil!“

„Ha, ha!“ se je krohotal grof.

„Kaj hočem jaz z njo? Najraje bi jo poslal k vragu! Ampak brez šale, radi Ane jo morate vzeti s seboj; odkar ji je mati umrla, se je nje tako oklenila da bi ji prve dni ne bilo mogoče prestatí sami pri vas!“

„Naj bo, vzamem pa še te kosti za nameček!“

Kakor sta sklenila tisti večer junška viteza največ radi tega, da bi se maščevala nad mlado grofico radi njene trdovratne stanovitnosti, s katero je razžalila očeta in Erazmov ponos, — tako se je čez tri dni tudi zgodilo.

Ana je zahaja skoraj vsak večer na grof svoje matere v spremstvu stare postrežnice in nekdanje pestunje Katre. Vsi dvomi so izginili iz srca, ko je kle-

prosta zveza kmečkih poslancev, da odločno zahteva z delavskim zavarovanjem obenem tudi starostno zavarovanje kmetov in rokodelcev v isti najvišji meri, ker bi sicer ne glasovala edino le za zavarovanje tovarniških delavcev. — 2 Zveza kmečkih poslancev protestuje proti nameri vlade, da bi uveljavila trgovinsko pogodbo s Srbijo na podlagi lanskega pooblastila. Vlada naj v jeseni srbsko pogodbo predloži državnemu zboru.

Eulenburg in „Proč od Rima“ v Avstriji.

Glasilo katoliškega centra, „Katholische Volkszeitung“, piše, da je Eulenburg nastopil kot protestantovski mučenik, da pridobi protestantovske protinike za se, ker zanj jako slabo stoji. Kaj naj si pa mislijo na dvorih v Monakovem in na Dunaju o doposlanem jim diplomatu, ki pravi, da se bori proti katoličanstvu z vso energijo severnonemškega protestanta za protestantovsko cesarstvo. Eulenburgov zagovor je marsikaj odkril. Eulenburg je prepredil, da nemški cesar ni sprejel nikdar katerega poslanca centra. List nato vpraša, in to je važno osobito za nas Avstrijce, zakaj da je bil odposlan Eulenburg na Dunaj iz Monakova kot poslanik, in poredno pristavlja: „Morebiti nam na to odgovori da je moral podpirati na Dunaju gibanje „Proč od Rima“, ker je bil na Dunaju ko se je pričelo v Avstriji odpadniško gibanje.“

Nerednosti v italijanskem naučnem ministerstvu.

Preiskovalna komisija, ki ima nalogo reformirati naučno ministerstvo, v katerem so se iz časa Nasijevega ministrovanja vgnjezdile velike nerednosti, je končala svoje delo in predlagala vladi, da ministrske uradnike Secondo Fornari, Luigi Cossu, Umberto Petraroli, Ignazio Lombardo odstavi, prof. Leonardo Ricciardi. Val. Duranti, Gasp. Rodolico, Vinc. Mariani, Rosario Torregrossa, Em. Franco, Gius. Caniggia pa začasno odstavi, dokler niso končane pravde, ki tečejo proti njim. Ti uradniki pač še

čala na grobu in molila iskrene in goreče molitve bolj k materi za njen blagoslov kakor za njo in za njeno blagostanje. — Ko je tako klečela na grobu in molila, ni bilo v srcu nobenega dvoma, verovala je v svojo mater, kakor v svetnico. — Na grobu je iskalamirno in tolažbe in odkar je jasno razvidela, da se ji je oče odtujil, da je on ne ljubi, — da ga ona ne ljubi in ne spoštuje, kakor bi rada, kakor bi morala, je redno zahajala na grob in stara Katra jo je spremljala. — Katra je ljubila mlado grofico, ki jo je nekdanj prestopala in učila hoditi, — kakor ljubi mati svojega otroka; videla je, da Ana trpi, — a spočetka je mislila, da je tega kriva žalost in izguba matere, potem pa je prišel še Erazem in videla je, da ga grofica ne mara. — Slutila pa ni vsega, kar se je godilo v njenem mladem srcu; nič se ji ni sanjalo o tistem boju z dvomi o materi in proti spoznanju, da tudi očeta nima, — vsaj takega ne, ki bi za služil ljubezen in spoštovanje, ki bi znal dati ljubezen, darovati srce svojemu otroku, ki bi se ga oklenil s tem večjo silo, odkar je izgubil soprogo, — ne pa pehal ga od sebe s kruto roko. — O vsem tem ni Katra nič slutila in Ana je molčala kakor grob.

niso vsi, katere hoče komisija kaznovati temveč to so sami tisti, ki so scudeleženi pri Nasijevih manipulacijah. Je pa še mnogo drugih, ki imajo druge stvari na vesti.

Zmešnjave v Turčiji.

Turčija ne upa, da mirnim potom ukroti Albance, ki se upirajo. Zato mobilizira v Mafi 36 bataljonov, ki jih odpošlje proti upornim albanskim rodcvom. Mladoturki se kaj živahno kretajo. Gibanje je nevarno, ker nastopajo častniki za mladoturške ideale. Na francoski ladji „Sidon“ je ranil neki albanski turški častnik divizijskega generala Sadik Fazil pašo. ki se je peljal iz Soluna v Carigrad. Brzjavna zveza z Monastirjem je prekinjena. Najbrže zadržuje poročila turška vlada. Sultan je počastil več nemških generalov in dostojanstvenikov z redovi. Carigrasko kriminalno sodišče je obsodilo veliko Armencev zaradi revolucijske agitacije v večletne zapore. Obsodbe so objavili turški listi. Turške vladne kroge skrbí, ker postopajo Armenci in Mladoturki skupno po dogovoru.

Brezverstvo na Francoskem.

Državna šola na Francoskem je brezverska, učitelji in učne knjige — vse je brezversko. Krščanski stariši so bili napravili „Obrazložne zveze družinskih očetov“, po katerih so skušali varovati verstvo svojih otrok. Tako so stariši prepovedovali svojim otrokom, učiti se na pamet to ali ono bogokletno berilo, pesem ali kaj takega, in so se zoper to pritoževali. Ker se šolske oblasti za pritožbe starišev niso zmenile, so se obrnili na sodišča. Več sodišč je dalo starišem prav. Zdaj pa je francoski naučni minister predložil zbornici dve šolski postavi, katerih prva ima namen preprediti, da bi mogli stariši otrokom prepovedati, kaj naj se uče, oziroma zatožiti učitelje. Druga postava pa določuje, da se tožbe proti učiteljem ne smejo vložiti pri civilnih sodiščih, ki so večkrat starišem dajala prav, ampak pri upravnih oblastih, to je pri prefektu, ki bo take stariše

Tri dni za tem, ko je bil Erazem zadnjič na Gabrijah ste šli Ana in Katra pod večer kakor navadno na pokopališče. — Precej daleč od grada so nenadoma planili proti njima štirje možje; Ana je zakričala in omedlela od strahu, nekdo jo je navahlo prijel in odnesel v nosilnico, drugi je posadil zraven nje staro Katro; od zunaj so trdno zaprli nosilnico, ki sta jo nosila dva konja. — Vse to se je zgodilo v trenutku.

Potem so dirjali skozi noč daleč, daleč proti zahodu, na Sonek.

Druga dne proti večeru je sedela Ana v lepi sobi na Soneku in strmela skozi okno v dolino. — Žalost, jeza in obup so odsevali iz njenega bledega obraza, oči je imela vse objokane.

Vstopila je stara Katra in molče pogledala grofico; Ana se je ozrla in brala že iz starkinih oči, kaj ji ima povedati:

„Nobenega upanja, Katra!“

„Nobenega, gospica!“

„Tudi beg ni omogočen?“

„Tudi beg ne; vse zastoj! Grad je zastražen in medve ne moreve niti iz prvega nadstropja v pritličje.“

„Vse zaprto, vse zastraženo?“

„Vse!“

zmiraj v imenu postave kaznoval. — Tako so zdaj francoski katoličani prisiljeni, da pusté brezversko vzgajati svoje otroke. Prepozno so se zbudili. Tako daleč so prišli v Franciji, ker so katoličani molčali in spali, med tem ko jesovražnik čul in delal!

Prepovedane procesije na Francoskem.

Beaumontski župan na Francoskem je prepovedal cerkvene procesije. Montaubanski škof Maty je nato pisal županu, da je ekskomuniciran.

Odprava dvoboja na Španskem.

Justični minister Juan Armada Losada je izdelal zakonski načrt, ki odpravlja dvoboj. Kdor se čuti razžaljenega, sme naznaniti zadevo državnemu pravdnistvu, ki ali dvigne obtožbo ali pa delegira častno sodišče. Častno sodišče sestoji iz zastopnikov razžaljenca in razžaljenega ter iz treh članov, ki jih izvoli predsednik okrožnega sodišča iz mož dotičnega okrožja. Predsednik se mora voliti iz slednjih mož. Razsodbe se objavijo v časnikih. Navadnim sodnijskim potom se bodo odslej razžaljenja ostreje kaznovala, dvobojevalci pa bodo občutili vso strogost kazenskega zakonika.

Nov sestanek med kraljem Elvardom in carjem Nikolajem.

Gastone Chiesi, poročevalec rimskega lista „C. d. S.“, javlja iz Londona, da se bosta kralj Elvard in car Nikolaj zopet sestala na svojih jahtah in sicer v Cowesu. Sestanek je zato potreben, ker se je v Perziji pojavilo neko nesporazumljenje med Anglijo in Rusijo. Angleži podpirajo upornike, Rusija pa šaha. Rusi se pritožujejo, češ, da se Anglija ne ravna po duhu angleško-ruske perzijske pogodbe, Angleži pa ugovarjajo, da ima sicer Rusija na severu Perzije prvo besedo, s tem pa da še ni rečeno, da bi Anglija prav nič ne imela govoriti. Car in kralj Elvard se morata zdaj o tem pogovoriti. Kakor se vidi, tudi najnovejše angleško-rusko prijateljstvo ni bogvekakako prirčno.

Darovi.

Za „Šolski Dom“

je došlo našemu upravnistvu: Narodni davek goriških srednješolcev za mesec junij K 5—; gospa Ana Čufer nabrala o priliki krsta g. Iv. Bednarikove hčerke K 350.

Preplačila za IV. zvezek S. Gregorčičevih poezij so nadalje došla: Blazij Grča, župnik v Šempasu K 3—; I. Zazula, kontrolor v Iliriji K —80; Mihael Štrukelj, vikar v Čez-Sotci K 680; A. Leban, nadučitelj v Komnu K 180; Ivan Wolf, ravnatelj knez nadškofijske pisarne in mons. v Gorici K 680; Ivan Ivančič, nadučitelj v Kredu K —80; Ivan Ušaj,

„In tudi očeta ni! Nobenega človeka, da bi naju rešil!“

„Ana!“

„Kaj je, Katra?“

„Gospoda grofa ni in ga ne bo na pomoč!“

„Katra, on pač mora vedeti, kje sve! Moral bi že biti tu! — Ali mislite morda, Katra, — ne, ne ni mogoče!“

„Ana, gospica, — res je, res! Ah!“

„Katra! Ne, ne, — ni mogoče! — Z očetovo vednostjo in z očetovim dovoljenjem me je odpeljal! — Katra, recite, da ni res!“

„Žalibog, — zvedela sem ravnokar!“

Ana je zaplakala kakor šestletni otrok in stara Katra je plakala z njo. — Dolgo ste jokali mlada grofica in njena stara postrežnica, naposled jima je zmanjkalo solz, ker ste jokali celo noč in celo jutro; — Ana je spregovorila prva:

„Prodana sem toraj na milost in nemilost temu človeku!“

„Udajte se, gospica, ne pomagajte nič; druge pomoči ni!“

„Ne, takemu človeku nikoli! Groza in strah me je že samo njegovega pogleda!“

„On vas ljubi.“

kurat na Banjšicah K 680; Franc Pitamic, sodni oficijal v Gorici K —80; Ivan Jarec, kurat v Št. Ferjan K 180; Ivan Hauptmann, kaplan v Kamnicah K —80; Ivan Kolavčič, župnik v Solkanu K 320; Valentin Marušič, finančni tajnik v Trstu K 180; Josip Mašera, vikar v Št. Mavru K 2—; dr. E. Dereani, zdravnik v Gorici K 180; Tomaž Lukančič, učitelj v Gabrijah pri Rabijah K 180; Anton Kutin, voditelj pripravnice v Tolminu K 1—; Nikolaj Sedej, kaplan v Podmelcu K 280; Josip Ličan, knez nadškofijski tajnik v Gorici K 180; Ivan Balič, učitelj na Vrhu nad Rubijami K 180; Matija Ratar, sodni svetnik v Gorici K 680; Angelj Trojer, oficijal pri deželnem odboru v Gorici K 180; Davorin Čenčič, nadučitelj v Št. Ferjanu K —80.

Srčna hvala!

Za „Slov. dij. zvezo“:

Vinko Vodopivec, vikar Kronbergu 10 K. Srčna hvala!

Za Gregorčičev dom:

N. N. od nagrade za sestavo bilance za „Gregorčičev dom“ 20 K

Družba sv. Mohorja.

Do 4. malega srpana 1908 se je vpisalo v Družbo sv. Mohorja:

iz goriške nadškofije	9.841 udov
„ krške škofije	6.360 „
„ lavantinske škofije	25.650 „
„ ljubljanske škofije	33.360 „
„ tržaško-koprške škofije	4.262 „
„ škofiji Poreč in Krk	168 „
„ senjske in dalmatinskih šk.	239 „
„ zagrebške nadškofije	487 „
„ djakovske škofije	67 „
„ bosniških škofij	170 „
„ somboteljske in ogrskih šk.	277 „
„ sekovske škofije	419 „
„ videmske nadškofije	258 „
„ raznih krajev	345 „
„ Amerike	2.067 „
„ Afrike in Azije	237 „

Vkup . . 84.197 udov

Izmed teh je 1740 dosmrtnih in 82.457 letnih udov.

Ako primerjamo te številke z lanskimi, najdemo lep napredek, ker ima družba letos 5051 udov več, in sicer do smrtnih 33, letnih 5018.

Napredovala pa je: goriška nadškofija za 746 udov; krška škofija za 107; lavantinska za 1918; ljubljanska za 2353; somboteljska škofija za 59; videmska nadškofija za 18; Amerika za 39; Poreška škofija za 6; Azija in Afrika za 5 udov.

Za lanskim številom zaostali pa so ti-le kraji: tržaško-koprška škofija za 109 udov; sekovska škofija za 3 ude; Krk, senjska in dalmatinske škofije skupaj za 14 udov; zagrebška za 7, djakovska

„Ne, ne, — to je pekel v njegovih očeh, pol živega pekla, ne pa ljuhezen!“

„Sedaj ni več druge pomoči!“

Ne, živa nikoli! Žena takemu možu! — In moj lastni oče me je prodal! — In nobene pomoči, nobene rešitve!“

Divji obup ji je zasijal iz oči, brezumen in blazen skoraj. — Zagledala se je v debelega, ostudnega pajka, ki je predel v kotu pri oknu svojo mrežo. In ko je tako gledala priskutno žival, je planila pokoncu in kriknila s čudnim glasom.

„Še je rešitev! Etno in zadnje sredstvo!“

Stari Katri se je vzradostilo lice in neverno je pogledela grofico. — Ana jo je prišla za roko in ji pokazala ostudnega pajka:

„Glejte, Katra, ta nam prinaša rešitev!“

Starka je pokimala z glavo in pol začudeno, pol prestrašeno pogledala Ano:

„Ne razumem, od kod bi nam pajek prinesel rešitev!“

„Katra, po hodnikih stopite in polovite nekoliko takih!“

„Pajkov naj polovim?“

„Da, — edino to me reši pred njim.“

za 16, Bosna in Hercegovina za 43 in razni kraji v Avstriji in v ostali Evropi za 8 udov. Te izgube nas ne žalostijo tako, kakor se radujemo napredovanja med našimi brati na Beneškem in Ogrskem. Tudi Amerikanci so napredovali, bržčas po novih izseljencih in vkljub slabim časom, ki so prišli zadnje letos. — Novih dosmrtnikov se je vpisalo 58 umrlo jih je 12, 1 dosmrtnih je izgubil svoje pravice, ker vsled izstopa iz katoliške cerkve ne more več biti ud družbe.

Letošnje število Mohorjanov je samó za 401 manjše od najvišjega števila, ki ga je dosegla družba l. 1904, ko je štela 84.598 udov. — Rodoljuba pa navdaja ogromna armada Mohorjanov z veselo nado, da še nismo prišli do najskrajnejše meje, nego da se bo pod zastavo apostola starega Korotana zbrala vkljub klevetnikom in sovražnikom v lastni hiši slovenski in zunaj nje še vedno naraščajoče število mož in žen, mladeničev in deklet, ki jim žari v srcu plamen prave, čiste ljubezni do matere Slovenije.

Novice.

Proč s provincializmom! — Dne 9. t. m. je bilo v Celovcu veliko zborovanje koroških Slovencev. Na tem zborovanju je govoril dr. Breje govoril tudi o malenkostnem provincializmu, ki danes preveč preveva našo politiko. Dajal je:

„Zdaj poznamo Štajerce, Korošce, Kranjce itd. Najna, skrajna potreba je že, da podremo provincialne (deželne) meje med nami, če hočemo pripraviti tla za narodno avtonomijo (Zedinjeno Slovenijo). Sami moramo najprej za to ustvariti realno podlago. Skrajni čas je, da to misel sprožimo; sprožimo danes velik kamen v slovenski politiki in zakličimo: Proč s Kranjci, proč s Štajerci, proč s Primorci, proč tudi s Korošci, in — živeli Slovenci!“

Sprejeta je bila na to z velikim navdušenjem sledeča resolucija:

Koroški Slovenci, zbrani v Celovcu na 18. letnem občenem zboru „Katoličnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“, izjavljamo, da smatramo skupno, tesno, politično organizacijo vseh programatične sorodnih slovenskih strank za nujno časovno potrebo; zato pozivljamo vse slovenske politične stranke, ki imajo našemu soroden političen program, da se pridružijo tej naši misli, da čim prej ustanovimo slovenski narodni svet.“

Te zdrave misli, ki so se sprožile dne 9. t. m. v Celovcu, ne smejo zaspasti. Moramo jih udelejevati. Menimo, da bi ne škodilo, če si, posebno mi Gori-

„Pred baronom!“ je vprašala Katra neverno.

„Polovite jih in otisnite jih v robcu in ocedite ves sok, kar ga dajo, v časo vode!“

Vzradoščena, a še vedno nekoliko neverna, je vprašala Katra:

„Kdo vas je naučil, gospica? — Ali ste pa prepričani, da vam bo to pomagalo; ali vas baron potem res ne bo več maral?“

Lahkoveren in polen vraž je bil svet tiste dni, verjel je v čarovnije in čaravnice kakor v Boga in v njegove resnice; Katra je mislila, da hoče pripraviti grofica čarobno pijačo za barona, tako da bi je on potem niti ne pogledal več, — da bi je nič več ne ljubil, ampak ji takoj vrnil prostost. — Ana je brž razumela starko in njeno pomoto in bila je tudi prepričana, da bi jo Katra na vsak način ovirala pri tem sklepu, če bi vedela, zakaj da se gre, — zato ji je naglo odgovorila:

„Le brž, Katra; bodite prepričani, — niti pogleda me ne potem!“ — V najvišjem momentu obupa je vse jasno pregledala, natanko razumela svoj položaj in previdno računala z vsako malenkostjo.

(Dalje pride.)

čani, dr. Brejčeve besede zapišeno v svoj politični album. Spoznavajmo se med seboj, pa bodo padli vsi medsebojni predsodki. — Dejstvo, da se po lastni krivdi tako malo poznamo, je vzrok, da drug drugemu ne zaupamo. Iskreno pozdravljamo tudi resolucijo o narodnem svetu. Ravno taka narodna ustanova bi mnogo pomagla k medsebojnemu spoznanju.

Za železničarje. — Naši poslanci so v drž. zboru predlagali, naj se uredi službene razmere železničarjev, osobito delavcev in čuvajev na progah in postajah, za katere naj se določi stalno nameščenje. S tem je v zbornici sprožena zahteva, da se delavci na progah in postajah stalno namestijo.

Pomanjkanje krme. — Poljedelsko ministerstvo je uvedlo veliko pomozno akcijo z ozirom na pomanjkanje krme v Kranjski, Štajerski, Istri, Dalmaciji, Primorski in Koroški. Pogaja se z železniškim ministerstvom o znižanju tarifov za dovoz krme. Dovolj se tudi primerna vsota za nakup krme. Sodi se, da bo rabilo poljedelsko ministerstvo približno 4.000.000 kron.

Odpomoč kmečkemu stanu. — Odsek o nimah je sklenil: 1. Najn predlogi o po nimah oškodovanih se odstopijo vladi, da jih prouči. 2. Vlada se pozivlja, naj predloži zbornici zakonski načrt o obveznem zavarovanju glede na požare po deželah. 3. Vlada naj predloži poročilo o delovanju zasebnih in javnih zavarovalnic glede na požare, točo, žizinc, nezgode, jamstvo in življenje v zadnjih deset letih.

Delegat za Goriško je posl. Fon, namestnik dr. Gregorčič.

Slovansko-italijanska interpelacija glede na germanizacijo v Primorju. — Poslanec Mandič je vložil interpelacijo, podpisano tudi od italijanskih poslancev. Interpelacija naglašja, da je v primorskih pokrajinah 356.500 Hrvatov in Slovencev, 334.152 Italijanov in 19.945 Nemcev, torej Nemcem 690.723. Nemci so večinoma uradniki in prisiljenci. Ti Nemci imajo šest srednjih šol (gimnazije in reake v Gorici, Trstu in Pulju), z nemškim učnim jezikom. Vrhu tega je mnogo zasebnih ljudskih šol (Opatija, Škedenj, Lovrana). Germanizatorične tendence so očitne, zlasti zadnji čas v Gorici, kjer Nemci nameravajo graditi celo lastno gledališče. Interpelacijo so podpisali tudi naši poslanci.

Kodaj gremo v Škofjo Loko? Vsem udeležencem na znanje sledeče: Vsi isti, ki se udeležijo velike skupščine v Škofji Loki in ki stopijo na vlak v Gorici, naj se zbero točno ob 11. zvečer v soboto dne 25. t. m. v restavraciji „Central“. Odtod odkorakamo skupno na državni kolodvor. Vsi oni udeleženci, ki stopijo v vlak na drugih postajah, naj se vozijo s tistim vlakom, ki vozi iz Gorice ob 1h ponoči. Tako se bomo med vožnjo lepo vsi dobili. Udeleženci s Cerkljanskega se pripeljejo z vozovi. Na veselo svidenje!

Lani in letos. Lansko leto, ko je zborovala „Slov. kršč. soc. zveza“ na Jesenicah, je govornik Podlesnik poročal, da je v telovadski organizaciji nad 200 telovadcev. Letos pa bo v Škofji Loki, 26. t. m., v sprevedu korakalo nad 600 telovadcev, nastopilo pa jih bo pri javni telovadbi 400. To so številke, ki dovolj jasno povedo, kako uspešno dela naša telovad. organizacija. Opozarjamo zlasti izobraževalna društva, v katerih bi bilo mogoče ustanoviti telovadne odseke, da prihitite ta dan v Škofjo Loko. Pozivljamo slovenske mladeniče, da pridejo omenjeni dan v Škofjo Loko, kajti ta dan bo slavje poštene slovenske mladine. Vabimo vse naše somišljenike 26. t. m. v Škofjo Loko, da v njihovo letno izpričevalo kršč. izobraževalnega dela.

Društva, ki se udeležijo slavnosti v Škofji Loki, naj nam nemudoma naznanijo svojo udeležbo. Dolžnost naših društev je, da se te slavnosti najštevilišeje udeležbe.

Zborovanje vseh krščansko-socialnih zvez v Škofji Loki bo letos zaradi tega še posebej zanimivo, ker se ga udeleži krščansko-socialna telovadka organizacija, ki je že mnogo močnejša, nego sokolska. Glede slavnostnega spreveda v Škofji Loki se je sklenilo: Zastava S. K. S. Z. bo sprevedu na čelu. Za njo korakajo telovadci, vsak odsek zase kot samostojna četa. Pri vsakem odseku so vsi člani brez izjeme, vendar korakajo uniformovani telovadci spredaj, neuniformirani neločeni za njimi. Telovadcem sledijo ostala društva s svojimi zastavami. Metliški telovadci v belokranjskih nošah in s svojo tamburaško godbo korakajo seveda med telovadci. Metličani pridejo v istih nošah, ki so jih imeli na Dunaju pri jubilejnim izprevedu. Njihova godba bo med veselico tudi koncertirala. Pri javni telovadbi izvajajo Metličani popolnoma novo točko namreč: skok s palico. Škofjeloške priredbe se udeležijo tudi akademska društva „Zarja“, „Danica“ in „Slov. dijaška zveza“.

Vljudno vabimo vse goriške člane, „Slov. dijaške zveze“, akademike, bogoslovce in abituriente k sv. Luciji, kjer se bo v soboto dne 25. t. m. ob 3 h pop. vršil sestanek v svrhu ustanovitve goriškega pododbora S. D. Z. Prosimo, da se zagotovo udeležijo sestanka vsi člani. Sestanek je važen, ker se bo na njem razpravljalo o počitniškem delovanju.

Bomba! Poročali smo že, da so na oknu nekega slovenskega krojača v ulici Formica v noči od sobote na nedeljo našli petardo, ki jo je policija odposlala v Trst. Preiskava v Trstu pa je dognala, da to bila petarda le po obliki, po vsebini pa prava bomba. V njej so našli namreč hudo in močno razstrelivo: prepat iz živega srebra, smodnik in drugo razstrelivo ter kamenje. Dolga je 20 cm. Policija se trudi, da bi dobila onega, ki je bombo položil. A doslej zaman. Dotični krojač je pač videl, kako se je proti oknu dvigala roka; a moža samega ni videl. Krojač je hitro vstal ter vzel zavitek z okna. Čez kake četrt ure je nekdo zopet prišel nazaj po bombo. Ker je ni našel, je hitro odšel. Tudi sedaj ni krojač videl moža. Bombo je dotičnik položil na okno med prepiprom z dragonci. Morda so se v tistem hipu približale straže. In ker se je mož z bombo bal, da bi ga straža radi kravala ne prišla in pri njem ne našla bombe, je bombo skril na bližnje okno. Ko je bil prepipr končan, je zopet prišel po bombo. Iz tega sledi, da je moral biti to nek znan laški izzivalec, ker bi se mu drugače ne bilo treba bati policije in bi se tudi ne bil pretepal z dragonci. Vendar, žal, doslej so bile vse preiskave pri znanih izziacih zaman.

Protiv italijanskim vohunom. — Tržaško deželno sodišče je oprostilo svoj čas pet Tržčanov, ki so bili obtoženi vohunstva v prilog Italije. Obtoženci so imeli golobe, ki sonosili pisma. Tržaško namestništvo se je pritožilo proti oprostitvi. V soboto je na višje sodišče določilo novo razpravo zaradi neke formalne napake v razpravi.

Košarski tečaj v Sovodnjah se otvori dne 1. oktobra t. l.

Zanimanje za izlet v Prago, ki ga prireja Trgovsko-obrtno društvo za Goriško, je vsestransko. In temu ni čuda, kajti vsakdo nestrno pričakuje, se li posreči prevažna namerava gospodarska akcija z izvozom naših pridelkov, zlasti vina, sadja, izvrstnega planinskega medu itd.

Mahoma bi bilo v mnogih ozirih rešeno mnogo gospodarsko vprašanje, ako se doseže dogovor s češkimi interesi radi izvoza naših domačih pridelkov. Zato ne sme nihče prezreti te preugodne prilike, da si zagotovi s svojo udeležbo pri dogovoru s češkimi interesi novo smer svojemu gospodarskemu stremljenju. Kdor le more, naj bi se udeležil izleta.

Kar se tiče zabav in sprejemov od bratoljubnih Čehov na poti po Češkem in v Pragi sami, omenjamo, da nam je v nepričakovani meri vse zagotovljeno.

Da se uredi tem udobneje izlet, prosimo, da se vdeleženci čimprej prijavijo pri Trgovsko-obrtnem društvu v Gorici v ulici sv. Ivana št. 7., ki daja vsa tozadevna pojasnila in radevolje uvaža razne želje vdeležencev.

Liberalna spoved. — Te dni je pisal „Primorec“ o nekem kmetiču, ki je šel k spovedi v Gorico. Pri spovedi se je obtožil med drugim, da čita „Primorec“, pa ga ne pusti za nobeno ceno. Zato mu duhovnik ni hotel dati odveze. Nazadnje pravi „Primorec“, da ni potreba hoditi k spovedi, ker Bog vse vidi in vse ve; in odpusti grehe skesanu tudi doma za pečjo. Vedeli smo sicer, da ima večina liberalcev svojo spoved le doma, a da sedaj javno norčujejo po listih o spovedi je važno, da si zapomnimo. Zdaj je „Primorec“ to jasno povedal in se ne bomo več čudili, če liberalcev ne bomo videli pri velikonočni spovedi.

— Na c. kr. ženskem učiteljskišču v Gorici se je oglasilo k izpitu za I. slovenski tečaj 98 gojenk. Ko sta dve iztopili, jih je ostalo še 96. OI teh jih 16 ni napravilo izpita. OI ostalih 80, ki so izpit naredile, je bilo 43 sprejetih, 37 pa ne.

— Vaje rezervistov. — Dne 11. t. m. vrnilo so se štiri stotnije, ki so določene za mejno obrambo, po štiritedenski vaji z Goriškega v Ljubljano, kjer so se razpustile. Stotnija 2. in 3., ki je bila v Liveku nad Kobariдом nastanjena, pri kateri so bili večinoma rezervisti iz radovljiškega okraja, vodil je nadporočnik 97. pešpolka gospod Roschitz pi. Roschitzberg, ki si je z človekoljubnim ravnanjem pridobil ljubezen in naklonjenost vsega moštva, kar se je tudi pokazalo v vzorcu vedenju cele stotnije. Zadnji dan, ko je bila stotnija v Sv. Luciji, stopil je najstarejši korporal pren fronto, ter se zahvalil gospodu nadporočniku za človekoljubno ravnanje s stotnijo v cellem, kakor tudi za skrb, katero je imel za posameznega vojaka, ter poudarjal, da so vojaki pod njegovim spretnim vodstvom z lahkoto premagali napore vaje, katere jim je on po možnosti olajšal. S

trikratnim živio-klicem poslovala se je stotnija od svojega priljubljenega komandanta. Vidno ganjen zahvalil se je gospod nadporočnik za ovacijo.

— O novih pritoževalnih določbah v armadi so listi pisali, da so modernemu duhu primerne. K temu treba pripomniti, da je to v mnogem oziru resnično, da pa je marsikaj tudi v teh določbah, kakor v sloviti reformi častnosodnega postopanja, tako „moderno“, da spominja na kitajski zakonik. Tako n. pr. tudi v novi pritoževalni določbi ostane duhoviti paragraf, ki statuirá, da se sme vojak, oziroma častnik pritožiti pri disciplinarnih zadevah šele, ko je odmerjeno disciplinarno kazen že prestal! Da so gospodje v vojnem ministerstvu ohranili to častljivo določbo, kaže pač veliko pieteto in visoko raviti čuti za ohranitev stvarno „modernega duha“ pa ne za pol groša.

— Otvoritev med mestne telefonske proge šte. 3781 Tržič na Primorskem — Gradež. Dne 16. julija t. l. predala se je prometu med mestna telefonska proga št. 3787 Tržič na Primorskem — Gradež.

— Uravnava kraških voda. — V državnem zboru je bil vsprejet predlog posl. Gostičarja, da se poviša državni prispevek v uravnanje kraških voda na 70 odstotkov. Vsprejeto je bilo tudi njegovo poročilo o notranjskih dolinah in naročeno vladi, naj preskrbi načrt za osušenje in izkoriščanje vodne moči.

— Italijanstvo Gorice se spozna tudi iz sledečega: Na goriški gimnaziji je bilo 1886 leta 97 učencev, ki so bili rojeni v Gorici. OI teh je bilo 17 učencev slovenske narodnosti, 80 pa Italijanov in Nemcev. — Letos je bilo na istem zavodu 118 učencev, rojenih Goričanov. OI teh je bilo 51 Slovencev ter 67 Neslovencev. Iz tega je razvidno, da se je v dvaindvajsetih letih število slovenskih učencev, ki so iz Gorice doma, na goriški gimnaziji potrojilo, število učencev drugih narodnosti se pa za 13 skrcnilo!

— Nesreča na državni železnici. V noči od sobote na nedeljo se je v Volčjdragi zgodila nesreča. Tovorni vlak je zadel v parno lokomotivo, ki je prevrnila 2 voza. Eden teh je popolnoma razbit, drugi močno pokvarjen. Ranjen je en zavirač. Ob 6h zjutraj je bila proga že prosta.

— Zrelo grozdje. — Iz Dornberga: V vinogradih g. Mrevljeta in Čotiča Jozef se je 9. t. m. dobilo že zrelo grozdje. Lani je bilo prvo grozdje zrelo 13. julija.

— Vabilo na veselico, katero priredi slov. kat. izobraževalno društvo na Velikem dolu v zvezi z Mar. družbo dne 26. maj. srpana ob pol 5. popoldne v proslavo 60 letnice Nj. Veličanstva presv. cesarja. Vspored: 1. Polka: „Vesela družba“; I. Vodopivec, udarja tamburaški zbor. 2. Govor. 3. „Kmeti hiši“, S. Gregorčič, deklamacija. 4. Gorenjske narodne pesmi, Kimovec, poje mešan zbor. 5. „Sr. Germana“, igra v dveh dejanjih. 6. „Ave Marija“, meš. zbor, A. Hribar. 7. Valček: „Svibanjska ružica“, tamb. zbor. 8. „Krmar pri zvitem rogu“, burka v enem

dejanju. 9. „Znamenje“, S. Gregorčič, deklamacija. 10. „Lepa naša domovina“, I. Zajec, tamb. zbor. 11. „Kmet in fotograf“, šaljiv prizor. 12. „Mlatiči“, A. Hribar, mešan zbor. 13. Cesarica pesem, tamb. zbor. — Vstopnina: sedeži 1 K; stojišče 40 vin. — K obilni udeležbi njiudno vabi odbor.

— Strela je ubila na Kontovelju pri Trstu 37-letnega Antona Starca in 36-letno njegovo nevesto Ano v njunem stanovanju, ko sta v kuhinji sedela ob vznožju malega ognjišča. Antonovega očeta, 70-letnega Franca Starca, je strela tako omamila, da se mu še sedaj pozna.

— Smrt v tujini. V Indianapolis Ind. v Ameriki so v jami plini zadušili rojaka Antona Gabrijelčiča iz vasi Goljevice pri Kanalu na Primorskem. Istotam je umrl Josip Lavrinšek, doma iz vasi Videm fara Raka na Dolenjskem.

— Razpuščen občinski svet v Rovinju. — Ker se novi občinski svet ni mogel konstituirati, ga je vlada razpustila in odredila nove volitve tekom šestih tednov. (Gre se za konflikt med liberalci in kršč. socialci.)

Enonadstropna hiša

v Podgori pri Gorici hšt. 265,

blizu tovarne in župne cerkve, z lepim vrtom, jako pripravna za upokojenega uradnika

se proda iz proste roke

po zmerni ceni. Zahteva se samo nekaj nad polovico kupnine, drugo se lahko plačuje na leta.

Genjeni dopisi se prosijo pod naslovom: Ivan Grad, posestnik v Gor. Kašlju, h. št. 25., pošta D. M. Polje pri Ljubljani.

OKLIC,

s katerim se kličejo dediči, kojih bivališče je neznano.

C. kr. okrajno sodišče v Tolminu naznanja, da je umrla dne 31. julija 1892. v Tolminu Ludovika Rutar roj. Štiglič, zapustivši nekaj gotovine.

Ker je sodišču bivališče dedičev imenovane ležeče zapuščine in sicer Marije Sabine, Viktorije Rutar, Josipa Rutar in Katarine Štiglič neznano, se jih poziva, da se v enem letu od spodaj imenovanega dne pri tem sodišču javijo in oglasijo dedičem, ker bi sicer zapuščina obravnavala le z zglasivšimi dediči in z njim postavljenim skrbnikom, dr. Feliksom pl. Fabrisom, c. kr. notarjem v Tolminu.

C. kr. okr. sodišče odd. I.

Tolmin, dne 4. julija 1908.

DIETZ.

Da je manufakturna trgovina

„Krojaške zadruga“ v Gorici najsolidnejša te stroke,

o tem se je prepričal vsakdo, kdor je kupoval blago v isti. Trgovina se drži načela: Dobro blago z nizko ceno sta glavna pogoja, da si trgovina ohrani med občinstvom častno ime.

CENE so stalne in v naši trgovini ne poznamo ne-lepega prepiranja zaradi istih.

BLAGO je najboljšje in najcenejše kot pri katerikoli konkurenčni trgovini.

VSAKDO naj enkrat poskuša pri nas kupiti in gotovo se ne bo varal.

ZALOGA je nedosegljiva te stroke v Gorici in razpolaga s takim blagom, s kakoršnim ne more razpolagati nobena trgovina te stroke.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „šolskega doma“.

Odlikovana
mizarska
delavnica s stroje-
— vim obratom —
GORICA
— Tržaška ulica 18 —

ANT. ČERNIGOJ

izdeluje:

Za stavbe:	Za sobe:	Za cerkve:
Vrata	Omare	Altarje
okna	postelje	klopi
podove	mize	priznice
stornice	umivalnike	pulti
pregraje	ponočne	klečalnike
i. t. d.	omarice	i. t. d.
	stolice	
	i. t. d.	

ZALOGA:
vsakovrstnih strgarskih izdelkov kakor: nog stebri-
čev, važev itd. — Vsakovrstnih rezbarskih izdelkov,
kakor: cimirjev, podporic i. d.

Stroji na električno gonilno silo.

Rihard in
Felix Majer

Dunaj II. Kaiser-Josefstrasse 30

erarni liferanti kupujejo in
prodajajo seno, slamo, re-
zanico in krompir vsake
vrste pod najugodnejšimi
pogoji.

Velepodjetje prve vr-
ste v lastnem obratu
z lastno parno silo.

Slovenci, spominjajte se našega šolstva v Gorici!

Poprava
in komi-
sijska za-
loga dvo-
koles in
šivalnih
strojev
pri

Batjelu
Gorica

Via
Duomo
3—4.

Prodaja tudi na mesečne ob-
roke. Ceniki iranko.
Stara dvokolesa se emaj-
lirajo po cen z ognjem

Slovenska Irgovina z vinom v Gorici!

A. Cigoj & Nemec

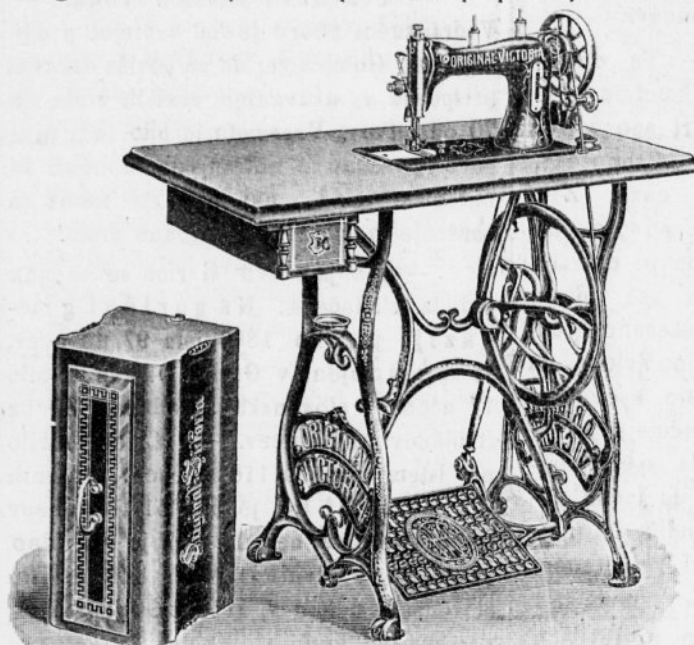
veletržca z vinom v Gorici ulica Municipio št. 1. pri-
poročata svojo veliko zalogo najboljših domačih
istrskih, vipavskih in briskih belih in črnih vin.
Vino pošiljata v sodih od 56 l. naprej v mestu
na dom in po železnici na vse strani.

Na zahtevo pošiljata vzorce franko in zastonj.

Postrežba točna! Cene jako zmerne!

CENJ. DAME IN GOSPODJE — POZOR!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko „Original-Viktoria“ in najboljšega izdelka. Po dolgoletnih skušnjah sva prišla do prepričanja, da ostane „Original“ vedno le najboljši.

Original-Viktoria stroji delajo še po 1
letni uporabi brezšumno.

Original-Viktoria stroji so neprekosljivi na
domačo rabo in obrtne namene.

Original-Viktoria stroji so najpripravniji
za umetno vezenje (rekamiranje). Tvrda stavi
na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje
brezplačno.

Original-Viktoria stroji so najboljši izdelek
vseh dosedaj obstoječih tovarov.

Za vsak stroj jamčiva 10 let.

Nikdo naj ne zamudi priliko
ogledat si pred nakupom „Original-
Viktoria“ stroje.

Edina zaloga „Original-Viktoria“
strojev in drugih šivalnih strojev,
dvokoles „Puch“ orožja, municije in
vseh lovskih priprav pri tvrdki,

Kerševani & Čuk — Gorica Stolni trg (Piazza Duomo) št. 9.

Stanje

zastavljalnice in z njo združene hranil. v Gorici

dne 30. junija 1908.

Imetje.

Dolgovi.

	K	vin.		K	vin.
V gotovini	87670	51	Račun ustanovne glavnice	329320	71
Račun premičnega in nepremičnega inventarja	301811	85	„ hranilnih vlog z obrestmi, tuji denarji in dr.	21842394	41
„ vrednostnih listin	2584915	04	„ rezervnega zaloga	513095	51
„ posojil na vknjižbo, posojil na vrednostne listine, tekoči račun i. dr.	19412267	85	„ pokojninskega zaloga	80799	14
„ raznih uprav	314	60			
„ davkov	12809	13			
„ upravnih troškov	28387	32			
„ pokojninskega zaloga za vrednostne listine	80798	84			
„ rezervnega zaloga za vrednostne listine	256634	63			
	22765609	77		22765609	77

Denarni promet od 1. januarja do 30. junija 1908 K 15,014.282·97.